

7/18624
G.K=153

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-345/2686/5188
Konu : Yazılı soru önergesi

17/09/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 18/03/2013 tarihli ve 43452547-120.00-113625 sayılı yazı,
b) 03/04/2013 tarihli ve 1408/2914 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/18624 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.



Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-345/2685/5187
Konu : Yazılı soru önergesi

17.09/2013

Sayın Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/18624 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarımızda yaşandığı iddia olunan tüm "fiziksel saldırı" iddiaları titizlikle soruşturulmakta ve gereğine tevessül edilmektedir. Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

II- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapılmaktadır.

Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumları da dâhil olmak üzere, bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tabi kılınmaktadır.

Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmektedirler.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir. Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir

III- Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların kurum uygulamalarına karşı şikâyet hakkı bulunmaktadır. Hükümlü ve tutukluların resmî kurumlara yazdığı dilekçeleri herhangi bir denetime tâbi tutulmamaktadır. Şikâyetlerin, Bakanlığımıza intikal etmesi hâlinde, gerekli incelemeler titizlikle yapılarak yasal gereği yerine getirilmektedir. Bu bağlamda, hak ihlalleriyle ilgili olarak yapılan tüm başvurular hakkında adlî yönden Cumhuriyet başsavcılıklarınca, idarî yönden ise yetkililerce kanunî gereği yapılmaktadır.

IV- Bolu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün;

1- 2012 yılı içinde resmî makamlara 99, Kurum Müdürlüğüne 131 olmak üzere toplam 230; 2013 yılı içinde ise resmî makamlara 15, Kurum Müdürlüğüne 27 olmak üzere toplam 42 ayrı dilekçe yazdığı; hükümlünün dilekçelerinin işleme konulmadığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı; ceza infaz kurumlarında tutuklu ve hükümlülerin dilekçe, mektup ve gönderilerinin kayıt ve takibinin UYAP sistemi üzerinden yapıldığı;

2- Eğitim öğretim hakkının engellenmesinin söz konusu olmadığı; hükümlünün, naklen geldiği Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda, devam ettiği üniversite uzaktan eğitim programına destek olmak üzere internet erişimi imkânından faydalanmakta iken eğitim amacı dışına çıkarak bu hakkını kötüye kullandığının tespit edildiği; geldiği yer infaz hâkimliğinin kısıtlama kararına istinaden internet kullandırılmadığı;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

3- 08/02/2013 tarihinde, barındığı odanın acil çağrı butonuna basmak ve oda kapısına sürekli vurmak suretiyle yan odalarda bulunan hükümlüleri rahatsız etmesi nedeniyle görevli personel tarafından ikaz edildiği esnada meyve bıçağı ile görevli memurlara saldırdığı; hükümlünün etkisiz hale getirilmesinden sonra kendisine ve çevresine zarar vermemesi için tedbir amacıyla 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 47. ve 49. maddelerine göre gözetim odasına alındığı ve işleminden infaz hâkimliğine yazılı olarak bilgi verildiği; gözetim odasının sürekli olarak güvenlik kamerası ile izlendiği ve kayıt altına alındığı; hükümlünün gözetim odasına alındıktan sonra da kapiya vurmaya devam ettiği; kamera kayıtlarından da anlaşıldığı üzere hükümlünün ellerinin arkadan kelepçelendiği; kelepçeyi çıkartmaya çalışması sebebiyle bileklerinde zorlamadan kaynaklanan izler oluştuğu; Kurum sağlık personeli ve Kuruma çağrılan 112 Acil Servis görevlileri tarafından ön muayenesi yapılarak Bolu Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine sevk edildiği; buradaki muayenesi akabinde Kuruma geri getirilip kalmakta olduğu odaya yerleştirildiği;

4- Meydana gelen olayla ilgili başlatılan soruşturma kapsamında adli raporunun tanzimi için 12/02/2013 tarihinde Bolu İzzet Baysal Devlet Hastanesine sevkini sağlandığı, fiziki muayenesi sonucunda "hükümlünün hayati tehlike geçirmeksizin basit tıbbi müdahale ile giderilebilir" şekilde yaralandığına ilişkin rapor tanzim edildiği, ayrıca psikiyatri servisindeki muayenesi sonucunda kendisine "konversiyon bozukluğu ve simülasyon" teşhisi konulduğu;

5- Kurumda görevli memurlar ve kendisi hakkında, yukarıda bahsedilen olay ve önergeye konu edilen iddialarla ilgili olarak başlatılan adli soruşturmaların, Bolu Cumhuriyet Başsavcılığının 2013/1139 ve 2013/1220 sayılı dosyaları üzerinden derdest olduğu; konuyla ilgili infaz ve koruma memurları hakkında ayrıca Kurum Müdürlüğü tarafından başlatılan 2013/199 Muh. sayılı disiplin soruşturmasının da devam ettiği;

B) Soru önergesinde adı geçen diğer hükümlünün;

1-19/11/2012 tarihinde oda değişikliği talebinin kabul edilmemesi üzerine bulunduğu odadaki çarşaf ve nevresimleri kullanarak havalandırma alanından çatıya tırmandığı; bu esnada jiletli tellere takılıp yaralandığı; elindeki bıçakla Kurum görevlilerini tehdit edip hakaretler savurduğu; kendisine ve çevresine zarar vermemesi, can güvenliğinin sağlanması ve firar girişiminin önlenmesi amacı ile gerekli tedbirlerin alındığı; hükümlünün ikna edilerek Kurum görevlileri tarafından çatıdan indirildiği; akabinde de gerekli muayene ve tedavi işlemlerinin yapıldığı;

2- Bahse konu olayla ilgili olarak yürütülen Bolu Cumhuriyet Başsavcılığının 2012/8382 sayılı soruşturması sonucunda, Kurum görevlileri hakkında kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verildiği; disiplin yönünden de işlem yapılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varıldığı;

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.


Sadullah ERGİN
Bakan